

dalece pokulhává za západní medievistikou a že mu musel otevřít oči až Thomas A. Fudge. Pravda má ale v tomto případě úplně jinou tvář. Jeho kniha o Husově inkvizičním procesu není přínosná ani jako umná kompilace.

MARTIN NODL

Jakub Jiří JUKL, *Adamité. Historie a vyhubení husitských naháčů*, Muzeum Říčany – Dokořán, Praha 2014

166 s., ISBN 978-80-7363-601-2

Název knihy Jakuba Jiřího Jukla vzbuzuje u mnohých husitologických badatelů naději a zvědavost. Čtenář po ní sáhne v očekávání, že se mu dostane nejen souboru toho, co zatím o problému adamitské sekty v husitství víme, ale i nových interpretací a nápadů, jak celý fenomén, který zatím vyvolává více otázek než odpovědí, uchopit. Tato očekávání ale bohužel kniha nenaplnuje. O adamitech se nového nedozvídáme v zásadě nic, pouze to, že autor knihy nepochybuje o existenci této smilstvu propadlé sekty a ve svém čtení pramenů volí neproblematizující přístup.

S polemikou, kterou v historiografii v otázce adamitů podnítili Robert E. Lerner a zejména Alexander Patschovsky, když zpochybnili historicitu adamitské hereze, se Jukl vyrovnává tím, že Lernerovu práci necituje a Patschovského teze označuje za slabě vyargumentované „střílení vysloveně mimo“. Vlastní podloženou protiargumentaci Juklova kniha bohužel v dostatečné míře nenabízí a celou polemiku nechává stranou jako neopodstatněnou. Čtenáři autor nevychází vstříc ani rozčleněním materie a řazením obsahu. Označení kapitoly pojednávající historický kontext adamitské otázky jako Appendix 1 a začlenění tohoto „dodatku“ mezi úvodní části narušuje organizovanou strukturu knihy a přivádí čtenáře ve zmatek.

Jukl ve své knize provází dějinami husitských adamitů a snaží se přitom postihnout kořeny učení této sekty, stejně jako její osudy po vyhnání z Tábora. Ani zde se bohužel nedokázal vyhnout nejasnostem a problematičtým tvrzením. Pouze velice mlhavě například načrtl hranici mezi pikartskou herezí na Táboře a adamitstvím, jež je ale pro správné uchopení celého problému centrální. Stejně tak autor nedostatečně rozlišuje jemné nuance středověkého apokalyptického myšlení. Spíše úsměvným dojmem pak působí snaha o vysvětlení adamitského fenoménu vyslovením paralely mezi příběhem rytíře Yvaina z románu

Chrétiena de Troyes, který odešel do lesů a zbláznil se, a táborskými adamity. Jak píše autor bez dalšího komentáře, „analogie s adamity je jasná“.

Jedním z ústředních problémů v bádání o adamitech je otázka pramenů, které tuto sektu zmiňují, a jejich vzájemné provázanosti. Jukl si je této skutečnosti vědom – pramenům věnuje závěrečný oddíl své práce. Snaží se o kompletní výčet textů relevantních pro adamitskou otázku, jeho práce se ale omezuje pouze na edice, přitom ne vždy pracuje s nejnovějším vydáním. Rukopisný materiál Jukl nezohlednil, ačkoli právě jeho studium mohlo přinést nové poznatky, kterých je v knize jinak pomálu. Tuto šanci autor promarnil, když se u jednoho ze svých hlavních pramenů, spisu *Locustarium*, omezil na pasáže, které vydal roku 1920 Augustin Neumann v rámci práce *České sekty ve století XIV. a XV.* To by se dalo omluvit, neboť jediný rukopis zahrnující *Locustarium* je chován ve Vatikánské knihovně v Římě. Stejným způsobem, tedy vytěžením Neumannem editovaných pasáží, však Jukl postupoval i v případě inkvizitorské příručky Petra z Klatov, která je uložena v Brně. Jak ale sám poznamenává v poznámce, rozhodl se „pro nízkou věrohodnost a vypovídací hodnotu pramene a také z důvodů časových nepodrobil zkoumání samotný rukopis, protože úsilí na to vynaložené neslibuje hodnotný výsledek.“ Tímto přiznáním autor odhalil o metodě své práce a o přístupu k pramenům asi více, než chtěl.

Závěr knihy je věnován tomu, co mělo stát naopak ve středu pozornosti, a sice zhodnocení a rozboru pramenů o adamitech. Zde autor bohužel zůstává v popisné rovině a setrvává v nekritickém čtení pramene. Kdo nehledá pouze povrchně laděné čtení bez kritického přístupu, toho kniha Jakuba Jukla příliš nepotěší.

PAVLÍNA CERMANOVÁ

Les traités anti-hussites du dominicain Nicolas Jacquier († 1472). Une histoire du concile de Bâle et de sa postérité, ed. Olivier MARIN, Institut d'études augustiniennes, Paris 2012 (= Collection des Études Augustiniennes, Série Moyen Âge et Temps Modernes 49) 244 s., ISBN 978-2-85121-261-0

„V těch dnech přišel do Vratislavi starý učený doktor teologie, mnich dominikánského řádu, s listem řečeného vévody burgundského, jehož